

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714209362
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7714209362.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa I. M., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v F. na L. ul. č. XXX, proti odporcom v 1. rade Mgr. U. M., nar. XX.XX.XXXX, adresa pre doručovanie G. U., T. XXX/XX, O. L., Č. E. a v 2. rade R. M., nar. XX.XX.XXXX, adresa pre doručovanie G. Z., D. N. Z., P. XXXX/X, O. L., Č. E., obaja právne zastúpení Mgr. Luciou Stočkovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Nový Jičín, K Nemocnici č. 18, Česká republika, v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa, o nariadení predbežného opatrenia na návrh navrhovateľa, o odvolaní odporcov v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 12C 53/2014-22 zo dňa 14.08.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcov v 1. a 2. rade zaviazal prispievať na výživu navrhovateľa každého sumou 60 Eur mesačne vždy do 5 - toho dňa v mesiaci vopred počnúc doručením uznesenia. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol.

V zákonom stanovenej lehote podali proti uzneseniu odporcovia v 1. a 2. rade odvolanie. Zastávali názor, že existujú dôvody pre zánik vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi, pričom priznanie výživného navrhovateľovi by odporovalo dobrým mravom podľa ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Uviedli, že navrhovateľ prerušil štúdium na vysokej škole od 10.12.2013 do 16.09.2014 z dôvodu, že trpí duševnou poruchou - akútnou polymorfnou psychotickou poruchou s príznakmi schizofrénie, v dôsledku ktorých nie je schopný zvládnuť štúdium na vysokej škole a riadne ho dokončiť. O navrhovateľa vždy zabezpečovali riadnu starostlivosť, avšak tento po ukončení strednej školy ostal bez príjmu, na vysokú školu nebol prijatý a prácu si odmietol nájsť a súčasne odmietal pomáhať v domácnosti a celé dni trávil hraním počítačových hier. Poukázali na agresívne správanie sa navrhovateľa najmä voči mladšiemu bratovi, ktorého navrhovateľ týral a šikanoval a taktiež ničil zariadenie domácnosti. V dôsledku tohto správania navrhovateľa boli nútení opustiť spoločnú domácnosť a odsťahovať sa na rekreačnú chatu, pretože ataky zo strany navrhovateľa boli neúnosné. Aj napriek tomu mu naďalej zabezpečovali stravu a dávali mu finančné prostriedky. Uviedli, že navrhovateľ odmieta liečbu a užívanie liekov. Opakovane bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Michalovciach, avšak obidva pobyty boli ukončené predčasne pred dokončením liečby na základe reverzu navrhovateľa. Podotkli, že navrhovateľ odignoroval odporúčanie lekára a nastúpil na vysokú školu, no už dňa 21.11.2013 musel byť akútne hospitalizovaný. Navrhovateľ nemá záujem nájsť si vlastný zdroj príjmu, úplne mu vyhovuje súčasný stav a odmieta podať si žiadosť o priznanie invalidného dôchodku, ktorý by pokryl jeho výdavky. Súčasne boli toho názoru, že určenie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko navrhovateľ má schopnosť sám sa živiť, ale o túto možnosť nejaví záujem. Práve naopak zotrváva študovať na vysokej škole, čo však vzhľadom na svoju diagnózu nie je schopný zvládnuť. Nesúhlasili s vyčíslenými nákladmi navrhovateľa, pretože predložené bločky nepreukazujú nákup liekov, ktoré navrhovateľ potrebuje k svojej liečbe a zubné ošetrenie nie je akútne. Náklady navrhovateľa na štúdium, cestovné a ubytovanie na internáte podľa ich názoru nevznikli, pretože od 21.11.2013 má navrhovateľ prerušené štúdium. V

prípade, ak by súd zastával názor, že ich vyživovacia povinnosť k navrhovateľovi trvá, nesúhlasili s výškou výživného určeného napadnutým uznesením a poukázali na svoje majetkové pomery, ktoré im neumožňujú prispievať navrhovateľovi na výživu. Podotkli, že do I. E. sa presťahovali za prácou, pretože na F. o prácu prišli. Navrhli napadnuté uznesenie zameniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcovi v 1. a 2. rade nevyjadril.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere;

Podľa ust. § 102 ods. 1 vety prvej O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platnú právnu úpravu (§ 115 ods. 1 O.s.p. a contrario, § 75 ods. 7 O.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k presvedčeniu, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, pretože navrhovateľ osvedčil naliehavosť potreby predbežnej úpravy vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu. Predbežným opatrením podľa ust. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. možno povinnej osobe uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie nevyhnutných životných nákladov oprávneného. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ žije v súčasnosti u svojich starých rodičov, ktorí mu zabezpečujú starostlivosť a uhrádzajú všetky náklady, nakoľko rodičia navrhovateľa (odporcovia v 1. a 2. rade) odišli pracovať do Českej republiky a na jeho výživu žiadnym spôsobom neprispievajú. K odvolacej námietke odporcov, že priznanie výživného by odporovalo dobrým mravom vzhľadom na agresívne správanie sa navrhovateľa, odvolací súd uvádza, že príčinou týchto atakov navrhovateľa voči odporcom a jeho bratovi bola psychická porucha - akútna polymorfná psychotická porucha s príznakmi schizofrénie, čo napokon potvrdili aj samotní odporcovia v podanom odvolaní. Z tohto dôvodu nemožno konanie a správanie

sa navrhovateľa považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keďže navrhovateľ konal v stave duševnej poruchy. Ani skutočnosť, že odporca sa odmieta podrobiť medikamentóznej liečbe nemôže byť dôvodom, aby si odporcovia voči nemu neplnili vyživovaciu povinnosť. Paradoxne práve z odvolania odporcov vyplýva, že navrhovateľ zrejme nie je schopný vzhľadom na svoj zdravotný (psychický) stav sám sa živiť, keďže nie je schopný posúdiť svoje možnosti štúdia, zabezpečenia si príjmu zo sociálneho zabezpečenia ani prípadnej liečby. Samotné ukončenie alebo prerušenie štúdia oprávneného dieťaťa nemožno bez zistenia ďalších skutočností týkajúcich sa schopností dieťaťa živiť sa samé vyhodnotiť tak, že vyživovacia povinnosť k takémuto dieťaťu zo strany rodičov automaticky zanikla a to predovšetkým v takých prípadoch, kde je indikovaný zhoršený zdravotný stav dieťaťa znemožňujúci mu pokračovanie v príprave na budúce povolanie alebo získanie nejakého príjmu. Práve naopak, sú to rodičia, ktorí sú povinní postarať sa o dieťa, i keď plnoleté, ale neschopné z hľadiska zdravotného zabezpečiť si úradné záležitosti alebo zdroj príjmu. V tomto smere vyvstáva otázka, prečo rodičia vzhľadom na tvrdené skutočnosti v odvolaní neriešili situáciu podaním návrhu na pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony svojho syna, v ktorom konaní súd prešetrí duševný stav navrhovateľa. Odvolací súd teda uzavrel, že bola osvedčená naliehavosť potreby predbežnej úpravy výživného pre navrhovateľa, nakoľko nemá žiaden príjem, v tomto štádiu konania nebolo preukázané, že je schopný sám sa živiť, vyživovacia povinnosť predchádza vyživovacej povinnosti ostatných príbuzných (starých rodičov), pričom súdom určené výživné v sume 60 Eur zodpovedá výživnému určenému len v nevyhnutnej miere podľa ust. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p.. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že predbežným opatrením nemožno prejudikovať výrok konečného rozhodnutia vo veci samej, preto definitívny rozsah vyživovacej povinnosti odporcov v 1. a 2. rade k navrhovateľovi určí súd v konaní vo veci samej po tom, čo vykoná dokazovanie za účelom zistenia trvania vyživovacej povinnosti odporcov k navrhovateľovi, odôvodnených potrieb navrhovateľa a schopností, možností a majetkových pomerov odporcov v 1. a 2. rade. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.